

végzés

Elsőfok: Járásbíróság, 2015. október 21., nyilvános tárgyalás, 11.B.3283/2013/186-IV. számú végzés

Másodfok: Törvényszék, 2016. március 21., tanácsülés, 7.Beüf.127/2016/3. számú végzés

Harmadfok:

Az indítvány előterjesztője: ... I. rendű terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

A Kúria a család büntette és más bűncselekmények miatt ... és társai ellen folyamatban volt büntető ügyben a Miskolci Járásbíróság 11.B.3283/2013/186-IV. számú végzését és a Miskolci Törvényszék 7.Beüf.127/2016/3. számú végzését ... I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

[1] **I.** A család büntette és más bűncselekmények miatt ... és társai

ellen indult büntető ügyben a Miskolci Járásbíróság a 2015. október 21-én, nyilvános tárgyaláson meghozott és kihirdetett 11.B.3283/2013/186-IV. számú végzésében ... I. rendű terhelttel szemben a

- bűnsegédként elkövetett csalás büntette [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont], és a
 - 4 rendbeli magánokirat-hamisítás vétsége (1978. évi IV. törvény 276. §) miatt indult eljárást megszüntette.
- [2] Az ügyészi fellebbezés okán másodfokon eljáró Miskolci Törvényszék a 2016. március 21-én tartott tanácsülésen meghozott 7.Beüf.127/2016/3. számú végzésében az elsőfokú bíróság végzését ... I. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.
- [3] **II.** Az ügyben meghozott jogerős végzés ellen ... I. rendű terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt, amelynek jogalapját a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában - figyelemmel a Be. 373. § (1) bekezdés II.b) pontjára - jelölte meg.
- [4] Ebben azt sérelmezte, hogy a Miskolci Járásbíróság első fokon B.3283/2013. számon folytatott eljárást vele és terhelt-társaival szemben. A járásbíróság részéről a vádirat kézbesítésére **személy 1** bíró adott utasítást. Az ügy tárgyalását a továbbiakban a járásbíróság másik tanácsa vette át, aki a 11.B.3283/2013/186-IV. számú végzésével az eljárást egyes bűncselekmények tekintetében megszüntette. A végzés ellen az ügyész jelentett be fellebbezést, amelyet a Miskolci Törvényszék mint másodfokú bíróság részéről a 7.Bf. tanács bírálta felül. A másodfokú tanács döntésének meghozatalában a tanács elnökeként **személy 2** bíró, míg a tanács tagjaiként **személy 3** előadó bíró és **személy 1** bíró vett részt.
- [5] A felülvizsgálati indítvány szerint miután a sérelmezett ügyben másodfokon eljáró büntető tanácsának tagja, **személy 1** bíró az ügy elsőfokú eljárásában is tett intézkedést (utasítást adott a vádirat kézbesítésére), az indítványozó azt az álláspontját fogalmazta meg, hogy a másodfokú bíróság végzése törvénysértő, miután az állapítható meg, hogy kizárt bíró vett részt a másodfokú eljárásban. Álláspontja alátámasztásaként hivatkozott az Alkotmánybíróság 21/2016. (XI.3.) számú határozatában is kimondott azon alkotmányos alapelvre, mely szerint a büntetőügy további elintézésében ne vegyen részt olyan bíró, aki az eljárás bármely korábbi szakaszában bíróként járt el. Márpedig ez olyan garanciális jellegű szabály, melynek alkalmazása nem tehető attól függővé, hogy a kizárt bíró közreműködésével hozott határozat a terheltre nézve kedvező-e, vagy sem.
- [6] Fentiek okán ... I. rendű terhelt a Miskolci Törvényszék 7.Beüf.127/2016/3. számú végzésének hatályon kívül helyezését, és a másodfokú bíróság új eljárás lefolytatására kötelezését indítványozta.
- [7] A Legfőbb Ügyészség BF.1577/2017. számú átiratában - annak megjegyzése mellett, hogy indítványát a rendelkezésére álló résziratok alapján teszi meg - a felülvizsgálati indítványt nem tartotta alaposnak.

- [8] Az átiratban foglalt ügyészi álláspont szerint a vádirat közlése olyan eljárási cselekmény, amely kívül esik a büntetőügy érdemi elbírálásának körén. Ezért, miután **személy 1** bíró az ügy elsőfokú meghozatalában, azaz az ügy elbírálásában nem vett részt, esetében a Be. 21. § (3) bekezdés d) pontja szerinti kizárási ok - mely szerint a másodfokú eljárásból ki van zárva az a bíró, aki az ügy elsőfokú elbírálásában részt vett - nem állapítható meg.
- [9] Ezért a Legfőbb Ügyészség azt indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványnak ne adjon helyt és a megtámadott határozatot hatályában tartsa fenn.
- [10] ... I. rendű terhelt a Legfőbb Ügyészség indítványára tett észrevételében egyrészt továbbra is azt az álláspontját tartotta fenn, hogy a vádirat közlése az ügy elsőfokú elbírálásának részét képezi, ezért ügyében meg kell állapítani **személy 1** bíró kizárását. Másrészt az alapügy teljes iratanyagának beszerzésére és annak a Legfőbb Ügyészség részére történő megküldésére tett indítványt.
- [11] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 424. § (1) bekezdés első fordulata szerint tanácsulésen bírálta el.
- [12] **II/1.** Elöljáróban rögzíti a Kúria, hogy a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, ebből következően kizárólag a Be. 416. § (1) bekezdésében tételesen felsorolt okok miatt van helye. Emellett a Kúria a felülvizsgálati eljárásban a Be. 423. § (4) bekezdésére tekintettel csak az indítványban megjelölt felülvizsgálati okra, valamint - a hivatkozott rendelkezés (5) bekezdése alapján hivatalból folytatandó vizsgálat keretében - a 416. § (1) bekezdés c) és d) pontja szerinti eljárási szabálysértésekre lehet figyelemmel.
- [13] A Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot egyrészt a felülvizsgálati indítványban megjelölt - a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott - okból, másrészt - a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában írt egyéb eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423. § (4)-(5) bekezdések] bírálta felül.
- [14] Ennek során a felülvizsgálati indítványt alaptalannak, a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatát - az alábbi indokok mellett - alaposnak találta.
- [15] A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bíróság határozatának meghozatalára a 373. § (1) bekezdés I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel kerül sor.
- [16] Az I. rendű terhelt a felülvizsgálati indítványában ilyen, az érdemi felülvizsgálatot megalapozó eljárási szabálysértésre hivatkozott, amikor azt állította, hogy a Miskolci Járásbíróság eljárást megszüntető végzésének felülbírálata során a másodfokon eljáró bírói tanács egyik tagja (**személy 1**) az ügy vádiratának bíróságra történő benyújtását követően elsőfokú bíróként is eljár az ügyben.
- [17] Ezért a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján - figyelemmel a

Be. 373. § (1) bekezdés II.b) pontjára - az a felülvizsgálatot megalapozó abszolút eljárási szabálysértés valósult meg, hogy a másodfokú határozat meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt.

- [18] A Kúria mindenekelőtt rögzíti, hogy döntését a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozat alapíratának, a Miskolci Járásbíróság 11.B.3283/2013. számú iratainak beszerzése, így az abban foglaltak ismeretében hozta meg. Itt jelzi a Kúria azt is, hogy miután az alapíratokban újabb adat a felülvizsgálati indítványban kifogásoltak körén túlmenően nem volt feltalálható, az alapíratoknak a Legfőbb Ügyészség részére történő megküldését szükségtelennek tartotta.
- [19] A Kúria az ügyészi állásponttal a következő indokok alapján egyetértett.
- [20] Az iratokból megállapíthatóan ... I. rendű terhelttel és 25 társával szemben jelentős kárt okozó csalás büntette és más bűncselekmények miatt a Miskolci Járási Ügyészség B.10.322/2013/1-I. számú vádiratában emelt vádat a Miskolci Járásbíróságon. A Miskolci Járásbíróságra 2013. december 16-án érkezett és B.3283/2013. számra lajstromozott ügyben a kiszignált bíró (44.B.), **személy 1** az alábbi intézkedéseket tette: 2014. január 15. napján utasítást adott a vádirat megküldésére valamennyi terhelt és védője részére azzal a felhívással, hogy 15 napon belül megjelölhetik bizonyítási eszközeiket. A védők részére a vádirat közlése a felhívással /2-I. sorszám alatt, míg a terheltek részére - így az I. rendű terhelt részére is - /2-II. sorszám alatt történt meg.
- [21] Miután több terhelt vonatkozásában a kézbesítés nem vezetett eredményre, **személy 1** bíró 2014. január 29-én, valamint február 5-én utasítást adott részint a Miskolci Rendőrkapitányság megkeresésére, részint lakcímközlők beszerzésére az érintett terheltek címének és tartózkodási helyének megállapítása végett.
- [22] Az iratok szerint **személy 1** bíró ezt követően, 2014. február 21-én azt a bírói utasítást adta, hogy az iratokat „átszignálásra kéri bemutatni”. Az iratborítón található, jól látható (bélyegző által formába öntött) utasítás szerint az elnök helyett az ügyelosztásra jogosult másik vezető még aznap az ügyet átszignálta a 11.B. tanácsra, **személy 4** bíróra. Az átszignálástól kezdődően **személy 1** bíró az ügyben nem járt el.
- [23] A Kúria az alapíratok ismeretében a következőket állapítja meg.
- [24] **személy 1** bírónak a sérelmezett ügyben elsőfokú bíróként tett intézkedései a felülvizsgálatot megalapozó, a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában felsorolt eljárási szabálysértést nem valósítanak meg.
- [25] A Be. 373. § (1) bekezdés II.b) pontja alapján vizsgálni kell, hogy az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró (Be. 21. §) vett-e részt.
- [26] Ebben az esetben ugyanis a határozatot hatályon kívül kell helyezni, és a bíróságot új eljárásra kell utasítani.
- [27] A Be. 21. § (3) bekezdés b) pontja rendelkezik arról, hogy a

másodfokú eljárásból ki van zárva az a bíró, aki az ügy elsőfokú elbírálásában részt vett.

- [28] Az I. rendű terhelt jogorvoslati indítványában előadottak annyiban helytállóak, hogy ügyének felülvizsgálati indítvánnyal támadott másodfokú határozat meghozatalában eljáró büntető tanács egyik tagja (**személy 1**) az ügy elsőfokú eljárásában is tett intézkedéseket (utasítást adott a vádirat kézbesítésére, illetve az iratok szerint ezen kívül több terhelt esetében lakcím, illetve tartózkodási hely megállapítására).
- [29] A Kúria azonban - egyetértve a Legfőbb Ügyészség álláspontjával - megállapítja, hogy jelen ügyben **személy 1** bíró által az elsőfokú eljárásban tett intézkedés érdemi intézkedésnek nem tekinthető, a másodfokú bíróság az elsőfokú eljárásnak azt a részét, ahol **személy 1** bíróként részt vett, nem bírálta felül. **személy 1** elsőfokú bíróként az ügy átszignálásáig tett intézkedései ügyviteli jellegűek, mely intézkedések nem tartalmaznak előzetes érdemi állásfoglalást, tehát nem praeiudicatív jellegűek. Az elsőfokú végzés meghozatalában, az ügy érdemi elbírálásában nem vett részt.
- [30] A Kúria szerint az elbíráláson az ahhoz szorosan tapadó megelőző eljárást kell érteni.
- [31] Az indítványozó által hivatkozott 21/2016. (XI.30.) AB határozat [43] 4. pontja is megfogalmazza, miszerint az Alaptörvény XXVIII. Cikk (1) bekezdésében foglalt pártatlanság követelménye megkívánja, hogy a büntetőügy további elintézésében ne vegyen részt olyan bíró, aki az eljárás bármely korábbi szakaszában, így akár a nyomozás során bírói feladatokat látott el, ugyanis azzal szükségszerűen együtt jár a bizonyítékok bizonyos szintű, de mindenképpen előzetes értékelése.
- [32] Erre is figyelemmel **személy 1** bíró által az elsőfokú eljárásban tett intézkedése semmiképp nem tekinthető az ügyviteli intézkedésen túlmutatónak.
- [33] Ebből következik, hogy a másodfokú eljárásban törvény szerint kizárt bíró nem vett részt, ekként felülvizsgálatra okot adó, és abszolút hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértés nem valósult meg.
- [34] Megjegyzi a Kúria, hogy ... I. rendű terhelt felülvizsgálati indítványa mindemellett olyan határozat törvénysértő voltára hivatkozik, amely a javára szóló rendelkezéseket hagyott helyben, és ami ellen maga sem jelentett be fellebbezést, továbbá amelynek következtében a büntetőjogi felelőssége vizsgálatának köre leszűkült, hiszen abból kikerültek (elévülés megállapítása folytán) az eljárás jogerős megszüntetésével érintett cselekmények.
- [35] Ezt egyébként a Miskolci Törvényszék mint másodfokú bíróság 2017. szeptember 15. napján meghozott 1.Bkk.764/2017/2. számú határozata tartalmazza, amelyben elutasították ... I. rendű terheltnek a Miskolci Törvényszéken 7.Bf.1242/2016. számon folyamatban lévő másodfokú eljárásban eljáró - a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozattól eltérő összetételű - 7.Bf. tanács tagjai elleni kizárási kérelmét.

[36] Mindezekre figyelemmel - s miután nem észlelt olyan egyéb eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423. § (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a Kúria a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a megtámadott határozatokat - a Be. 426. §-a alapján - hatályában fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. § (3) bekezdésén alapul.

Budapest, 2018. május 3.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda s.k.
előadó bíró, Dr. Gimesi Ágnes s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
Lévai Viktória
tisztviselő